

Словаччина: Інформація для осіб без громадянства та під ризиком безгромадянства, які втікають з України

Координаційний центр ЄМБ (Європейська мережа з питань безгромадянства): [Ліга прав людини у Словаччині](#)

Останнє оновлення: 11 травня 2022

Це коротке зібрання інформації по окремих країнам для апатридів (осіб без громадянства) та під ризиком безгромадянства, які втікають з України. Воно слугує джерелом інформації для тих, хто надає допомогу біженцям, і для постраждалих осіб. Акцент зроблений на апатридах та тих, хто наражений на ризик безгромадянства, зокрема на особах без документів. Посилання на загальнішу інформацію для біженців з України надаються далі в тексті. Ми намагаємося регулярно оновлювати інформацію. Якщо ви володієте новою інформацією, будь ласка, напишіть листа на Ukraine.crisis@statelessness.eu. Джерелом наданої інформації є координаційний центр ЄМБ, якщо в тексті не вказано інакше.

1. СИТУАЦІЯ НА КОРДОНІ ТА ВИМОГИ ЩОДО В'ЇЗДУ

На кордоні України зі Словаччиною є три пункти пропуску; усі вони працюють цілодобово. Наразі немає повідомлень про проблеми, з якими могли б зіткнутися апатриди, особи під ризиком безгромадянства, або особи без документів, які перетинають кордон Словаччини; однак повідомлялося про деякі проблеми з української сторони. Можливо, особи без документів матимуть пройти індивідуальне оцінювання, аби отримати дозвіл на в'їзд. Словаччина дозволяє в'їзд усім особам, які тікають з України, згідно з винятком через гуманітарні причини, описаним у Шенгенському кодексі про кордони. [Європейська комісія](#) підтверджує, що відсутність документів для виїзду за кордон або медичних документів (сертифіката про вакцинацію або тесту на COVID-19) не може бути перешкодою для в'їзду в ЄС, поки криза в Україні триває.

Більше інформації про пункти перетину кордону та вимоги щодо в'їзду можна дізнатися тут: [3 України до Словаччини](#) (також [українською](#) та [словацькою](#)), [сторінка «Інформування та допомога для України»](#) та [Державна прикордонна служба України](#).

Необхідні документи	<ul style="list-style-type: none"> ● Апатриди: будь-який документ (навіть прострочений); в'їзд має бути дозволений для всіх, хто втікає з України, навіть без документів ● Дорослі: паспорт, документ, що посвідчує особу, свідоцтво про народження або будь-який документ (навіть прострочений) ● Діти: документи, що підтверджують родинні стосунки з дорослим, який їх супроводжує; дітям без супроводу в'їзд буде дозволений
В'їзд та реєстрація	<ul style="list-style-type: none"> ● Апатриди: ті, хто зареєструвався, надав відбитки пальців, сфотографувався та отримав дозвіл на перебування на 90 днів; якщо постійно проживають в Україні або мають міжнародний захист, мають право на отримання тимчасового притулку при в'їзді; або ж можуть подати заяву про надання притулку або додаткового захисту; зареєструватися в поліції у справах іноземців протягом 3 днів ● Особі без документів: такі саме умови ● Особі, які користуються міжнародним захистом: ті, хто зареєструвався, надав відбитки пальців, сфотографувався та отримав дозвіл на перебування на 90 днів; мають право подати заяву на тимчасовий притулок при в'їзді на кордоні або в найближчому відділенні поліції у справах іноземців

	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Діти без супроводу</u>: дітей без супроводу родича (який може підтвердити спорідненість) поліція супроводить до найближчого бюро з питань праці, сім'ї та соціальних справ, а потім до дитячого будинку
Документи, які видаються	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Шукачам притулку</u>: посвідчення особи, яке підтверджує, що заява на розгляді • <u>Заявникам на тимчасовий притулок</u>: сертифікат про тимчасовий притулок • <u>Відвідувачам</u>: штамп про в'їзд у паспорті, що дозволяє перебувати в країні протягом 90 днів
Статус в'їзду	<ul style="list-style-type: none"> • Тимчасовий притулок, відвідувач або шукач притулку

2. ВИДИ МІЖНАРОДНОГО ЗАХИСТУ

Словаччина надає два види міжнародного захисту (статус шукача притулку/біженця та додатковий захист), на додаток до тимчасового притулку, запровадженого 1 березня 2022 року (розширеного 17 березня) для людей, які тікають від війни в Україні. Коротку інформацію про ці види захисту наведено в таблиці нижче. Детальнішу інформацію про статус біженця та додатковий захист можна знайти [тут](#). Детальнішу інформацію про тимчасовий притулок можна знайти [тут](#).

	Статус біженця (Притулок)	Додатковий захист	Тимчасовий притулок
Що це означає?	Захист згідно з Конвенцією про статус біженців від 1951 р.	Тимчасовий захист для тих, хто не підпадає під визначення у Конвенції 1951 р., але наражатиметься на серйозну небезпеку в разі повернення	Тимчасовий притулок для тих, хто втікає від війни в Україні
Чи можуть апатриди та/або особи без документів подати заяву?	Так	Так	Так, але лише якщо вони відповідають певним критеріям (тобто особи (та члени їх сімей), які мали міжнародний захист або еквівалентний національний захист чи постійне місце проживання в Україні та не можуть повернутися до країни походження)
Де подати заяву?	На кордоні або в спеціальному органі поліції з питань притулку	Так само, як і для статусу біженця	Реєстрація на кордоні або в центрах великої місткості (Гуменне, Міхаловце, Нітра, Жиліна, Братислава); наразі реєстрація в Управлінні поліції з питань іноземців

			доступна лише для незахищених осіб (вагітних жінок, людей похилого віку тощо); особам без документів радимо зареєструватися у відділі притулку в Гуменному
Процедура та права	Після подання переводяться до центру притулку в Гуменному для проходження карантину та затримання , потім до центру в Роговцях або Опатовській Нові Весі; протягом процедури можуть перебувати на території, але не подорожувати, а документи утримуються; рішення має бути ухвалене через 6 місяців, але строк може бути подовжений; можуть отримати право на роботу через 9 місяців; Школа є обов'язковою для дітей до 16 років	Так само, як і для статусу біженця	Люди, які заявляють про бажання отримати статус на кордоні, транспортуються до центрів, де вони можуть подати заяву (зокрема в електронному вигляді), а потім транспортуються до визначених місць проживання; біометричні дані збирають або працівники центру, або поліція, якщо особа подає заяву деінде; захист може бути наданий негайно, якщо є документи, або ж рішення буде ухвалене протягом 30 днів; на цей період надається житло в міграційному управлінні в Гуменному, включно з безкоштовним харчуванням, медичним обслуговуванням та гігієнічними засобами
Права після визнання	Постійне проживання (дозвіл на 10 років), документ для виїзду за кордон, право на навчання, роботу, безкоштовне медичне обслуговування, допомога в інтеграції та пересування країнами ЄС	Право на проживання, посвідка на проживання на 1 рік (потім 2 роки після поновлення), «паспорт іноземця», якщо немає документа для виїзду за кордон, доступ до медичних послуг безкоштовний для працевлаштованих, право на роботу	Дозвіл на толероване перебування, дійсний до 4 березня 2023 року, який автоматично подовжується на строк від 6 місяців до 1 року, якщо Рада Європейського Союзу не вирішить інакше; право на роботу, доступ до освіти, охорони здоров'я, житла, соціального страхування

Більше інформації шукайте тут:

- Ліга прав людини у Словаччині та Мареена, [Інформація для людей, які приїжджають з України до Словаччини](#) (також [українською](#) та [словацькою](#))
- Ліга прав людини, [Поширені запитання про притулок і додатковий захист](#)
- Міністерство внутрішніх справ Словацької Республіки, [Тимчасовий притулок](#)
- Міністерство внутрішніх справ, [Листівка з QR-кодами про тимчасовий притулок](#)
- Право на захист, [Хто такі особи без громадянства, які втекли з України з моменту російського вторгнення 24 лютого 2022 року](#)
- KIND & Child Circle, [Записка про дітей без супроводу дорослих, які тікають з України](#)
- Європейська Комісія, [Інформація для людей, які тікають від війни в Україні](#)

3. ВИЗНАЧЕННЯ БЕЗГРОМАДЯНСТВА ТА ЗАХИСТ

Для апатридів важливо визначити як право на міжнародний захист, так і їхнє безгромадянство. Важливо розглянути кожен заяву та в чіткій формі визнати обидва статуси, щоб людина могла отримати міжнародний захист, якщо вона його потребуватиме — навіть якщо вона є особою без громадянства. Визначення безгромадянства має проходити одночасно з або після визначення статусу біженця, з належною увагою до пріоритетності клопотання про притулок та принципу конфіденційності для біженців в процедурі визнання безгромадянства. Більше інформації шукайте тут: [Коротке зібрання інформації ЄМБ щодо визначення безгромадянства та захисту в Європі](#).

[У Словаччині немає спеціальної процедури визначення безгромадянства, але в законодавстві є деякі положення щодо захисту апатридів в Словаччині](#). Безгромадянство зазвичай розглядається в межах процедури надання притулку або процедури подання заяви на проживання чи громадянство Словаччини. Відповідно до Закону про проживання іноземців (Закон № 404/2011 Збірки законів), особи без громадянства визнаються апатридами, якщо доведуть, що не мають громадянства країни їхнього народження, попереднього проживання чи перебування або країни, громадянами якої є їхні батьки та брати й сестри. Міністерство внутрішніх справ [може надати посвідку на проживання на 5 років на підставі безгромадянства](#) на свій розсуд, але чіткої процедури для цього немає, і тягар доведення покладений на заявника.

Апатридам та особам під ризиком безгромадянства настійно радимо звертатися за експертною юридичною консультацією щодо своїх прав у Словаччині (наприклад, до [Ліги прав людини Словаччини та Центру правової допомоги — фінансованого державою центру, що надає правову допомогу особам в скрутному становищі](#)).

4. РЕКОМЕНДАЦІЇ ЩОДО ПОДАЛЬШОГО ПЕРЕМІЩЕННЯ ДО ТРЕТІХ КРАЇН

Люди, які отримали статус тимчасового притулку, не зобов'язані залишатися в Словаччині. Їм може бути надано тимчасовий захист в іншій державі-члені ЄС, що скасує їхній статус тимчасового притулку в Словаччині. Возз'єднання сім'ї можливе, якщо особа має родичів у іншій країні ЄС. Люди, які подають заяву про отримання притулку або додаткового захисту в Словаччині, не повинні виїжджати в інші країни ЄС протягом процедури та мають залишатися в Словаччині до ухвалення рішення щодо їхньої заяви. Якщо вони подорожують до інших країн ЄС, до них може бути застосований Дублінська процедура.

5. ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

Повідомлялося про випадки дискримінації ромів. Словацький уряд створив [сайт](#), де особи, які тікають з України, можуть отримати інформацію про житло.

6. ОРГАНІЗАЦІЇ, ЯКІ ДОПОМАГАЮТЬ АПАТРИДАМ

Ліга прав людини www.hrl.sk +421 800 222 350 ukrajina@hrl.sk	УВКБ ООН https://help.unhcr.org/slovakia/
Словацька асоціація адвокатів — юридична допомога https://www.sak.sk/web/en/cms/sak +421 911 175 387 +421 (0) 2/204 227 44 pomoc@sak.sk	Mareena www.mareena.sk +421 948 113 947 info@mareena.sk
Міжнародна організація з міграції (МОМ у Словаччині) https://www.mic.iom.sk/ 0850 211 478 +421 2 5263 0023 +421 55 625 8662 mic@iom.int	Україна-Словаччина SOS — українська громада в Словаччині https://www.facebook.com/UkraineSlovakiaSOS +421 911 201 889 ukrajina.sk.sos@gmail.com
Центр правової допомоги http://www.centrumpravnejpomoci.sk/ Колл-центр: 0650 105 100	